

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Навчально-науковий інститут психології

Кафедра кризової та клінічної психології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Організація діяльності психолога в клінічній практиці»

Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Період викладання	2 семестр
Рівень вищої освіти	другий
Спеціальність	С4 «Психологія»
Освітня програма	«Клінічна психологія»
Викладач	Лапшова Н.С., к.психол.н., доцент кафедри кризової та клінічної психології
Профайл викладача	
Доступ до матеріалів курсу	https://moodle.donnu.edu.ua
Контактна інформація	n.lapshova@donnu.edu.ua

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація діяльності психолога в клінічній практиці» є освітнім компонентом освітньо-наукової програми «Клінічна психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія. Курс спрямований на ознайомлення здобувачів із нормативно-правовими, етичними та організаційними засадами роботи психолога в закладах охорони здоров'я та у приватній практиці. Розглядаються моделі організації психологічної допомоги, принципи ведення клінічної документації, вимоги до професійної компетентності та особливості взаємодії у мультидисциплінарній команді.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для ефективної організації професійної діяльності в умовах клінічної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність встановлювати, підтримувати ділові та міжособистісні комунікації у галузі психології та інших сферах життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (консультаційну, психотерапевтичну, тренінгову, прогностичну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК12. Здатність здійснювати практичну діяльність у сфері клінічної психології.

СК14. Розуміння сфер компетентності та специфіки професійної діяльності клінічного психолога.

СК16. Вміти встановлювати та підтримувати фахову взаємодію з представниками суміжних спеціальностей (лікарями, соціальними працівниками, соціальними педагогами тощо).

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР13. Здійснювати професійну діяльність у сфері клінічної психології.

ПР14. Розробляти стратегії клініко-психологічного дослідження з врахуванням специфіки об'єкта дослідження та доступних сучасних дослідницьких методів.

Взаємозв'язок із іншими навчальними дисциплінами: вивчення дисципліни базується на знаннях та компетентностях, отриманих під час опанування таких дисциплін, як: «Психологія здоров'я та психологічного благополуччя», «Психосоматика», «Психофармакологія», «Організація діяльності психолога в клінічній практиці», «Психіатрія та наркологія для клінічних психологів», «Психодіагностика в клінічній практиці». Знання та навички, отримані під час вивчення цієї дисципліни, є основою для подальшої професійної діяльності та проходження практики.

Організація та оцінювання навчання

Тиждень / дата / години	Тема	Форма прове- дення заняття	Завдання, години	Термін виконан- ня (дата і час)	Мак кіль- кість балів
1 тиждень 2 години	Нормативно-правові та етичні основи діяльності клінічного психолога в Україні.	Лекція	Огляд законодавства (включно із Законом «Про психіатричну допомогу»). Статус психолога в системі охорони здоров'я. Етичні кодекси та професійні стандарти.	1 - й тиждень	
2 тиждень 2 години	Нормативно-правові та етичні основи діяльності клінічного психолога.	Практи- чне заняття	Завдання: Розбір кейсу «Етична дилема». Студентам у малих групах надається опис клінічної ситуації, що містить етичний конфлікт (наприклад, дилема між конфіденційністю клієнта та обов'язком інформувати третіх осіб про потенційну загрозу). Група повинна проаналізувати ситуацію, визначити відповідні статті Закону України «Про психіатричну допомогу» та пункти Етичного кодексу психолога, обґрунтувати та запропонувати алгоритм дій фахівця.	2 - й тиждень	10
3 тиждень 2 години	Моделі організації психологічної допомоги в закладах охорони здоров'я (ЗОЗ).	Лекція	Структура та специфіка роботи психолога у психіатричній лікарні, психоневрологічному диспансері, соматичному стаціонарі, реабілітаційному центрі та первинній ланці медичної допомоги.	3 - й тиждень	
4 тиждень 2 години	Моделі організації психологічної допомоги.	Практи- чне заняття	Завдання: Порівняльний аналіз-презентація «Один день із життя клінічного психолога». Групи студентів отримують	4 - й тиждень	10

			завдання дослідити та представити типовий робочий день, основні функції, обов'язки та виклики для психолога, який працює: а) у гострому відділенні психіатричної лікарні; б) у центрі реабілітації ветеранів; в) у приватній практиці. Мета - продемонструвати відмінності в організації роботи.		
5 тиждень 2 години	Психолог у складі мультидисциплінарної команди.	Лекція	Принципи ефективної взаємодії з психіатрами, неврологами, терапевтами, соціальними працівниками та іншими фахівцями. Розмежування та розподіл професійних обов'язків.	5 - й тиждень	
6 тиждень 2 години	Робота в мультидисциплінарній команді.	Практичне заняття	Завдання: Рольова гра «Командне обговорення клінічного випадку». Клас ділиться на команди, де студенти виконують ролі: клінічного психолога, лікаря-психіатра, соціального працівника та родича пацієнта. Кожна команда отримує фабулу складного клінічного випадку. Завдання — провести симуляцію засідання команди, де кожен з позиції своєї ролі аргументує бачення проблеми та пропонує план втручання.	6 - й тиждень	10
7 тиждень 2 години	Первинний прийом та організація діагностичного процесу.	Лекція	Алгоритм первинної консультації: встановлення контакту, збір анамнезу, укладення психологічного контракту. Планування комплексного психодіагностичного	7 - й тиждень	

			дослідження.		
8 тиждень 2 години	Первинний прийом та діагностика.	Практи чне заняття	Завдання: Розробка батарей психодіагностичних методик. На основі детального опису клінічного випадку (наприклад, підліток з поведінковими порушеннями та емоційною нестабільністю) студенти повинні індивідуально розробити та обґрунтувати план психодіагностичного дослідження. План має містити перелік конкретних методик (опитувальників, проективних тестів) та мету використання кожної з них.	8 - й тиждень	10
9 тиждень 2 години	Ведення клінічної документації: вимоги та стандарти.	Лекція	Правила оформлення протоколів психодіагностичного обстеження, психологічних висновків та щоденникових записів. Вимоги до конфіденційності та захисту персональних даних.	9 - й тиждень	
10 тиждень 2 години	Ведення клінічної документації.	Практи чне заняття	Завдання: Написання психологічного висновку. Студенти отримують пакет стимульних матеріалів: протокол патопсихологічного обстеження, результати опитувальника ММРІ та короткий опис анамнезу умовного пацієнта. Завдання — інтегрувати всі дані та написати повноцінний психологічний висновок за стандартною структурою.	10 - й тиждень	10
11 тиждень	Організація та планування	Лекція	Розробка індивідуальних та	11 - й тиждень	

4 години	психокорекційної і психотерапевтичної роботи.		групових програм втручання на основі діагностичних даних. Визначення цілей, методів та критеріїв оцінки ефективності терапії.		
12 тиждень 2 години	Організація психокорекційної роботи.	Практичне заняття	Завдання: Розробка проєкту корекційної програми. У малих групах студенти розробляють структуру короткострокової (8-10 занять) групової корекційної програми для конкретної цільової аудиторії (наприклад, пацієнти з тривожними розладами). Проєкт має включати мету, завдання, тематичний план занять та очікувані результати.	1 2 - й тиждень	10
13 тиждень 2 години	Організація психологічної допомоги в кризових станах.	Лекція	Визначення кризи та кризового стану. Моделі та протоколи кризового втручання. Перша психологічна допомога (ППД). Роль клінічного психолога у складі кризових бригад. Особливості роботи з гострим горем, травмою, суїцидальними станами.	1 3 - й тиждень	
14 тиждень 2 години	Організація психологічної допомоги в кризових станах.	Практичне	Завдання: Розробка алгоритму дій психолога в кризовій ситуації. Студентам у малих групах надається сценарій гострої кризової ситуації (наприклад, робота з пацієнтом у стані панічної атаки в умовах клініки; надання першої допомоги родині, що щойно отримала звістку про загибель близької людини). Завдання групи — розробити покроковий протокол дій	1 4 - й тиждень	10

			психолога на перші 1-2 години, спираючись на вивчені моделі кризового втручання. Алгоритм має включати фрази для контакту, техніки стабілізації та план подальшої взаємодії.		
15 тиждень 2 години	Професійна супервізія та інтервізія як інструмент підтримки фахівця.	Лекція	Роль, функції та форми супервізії в клінічній практиці. Організація інтервізійних груп для розв'язання складних випадків та професійного зростання.	15 - й тиждень	
16 тиждень 2 години	Супервізія та професійний розвиток.	Практичне заняття	Завдання: Симуляція «Запит на супервізію». Кожен студент готує короткий опис складного (вигаданого) клінічного випадку, з яким у нього виникли професійні труднощі (діагностичні, терапевтичні, етичні). В аудиторії студент має чітко представити випадок та сформулювати конкретний запит до супервізійної групи (роль якої виконують інші студенти).	16 - й тиждень	10
17 тиждень 2 години	Профілактика професійного вигорання та безперервний професійний розвиток.	Лекція	Фактори ризику та стратегії запобігання емоційному вигоранню. Важливість підвищення кваліфікації та самоосвіти для підтримання професійної компетентності.	17 тиждень	
		Залік			100

Організація та оцінювання навчання визначена «Порядком оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». За

поточну роботу в семестрі здобувач може отримати 100 балів.

Організація навчання за дисципліною відбувається в наступних форматах:

- 1) аудиторні заняття (лекції, практичні заняття);
- 2) самостійна робота здобувача під керівництвом викладача за допомогою порталу ННІП.

Дотримання вимог академічної доброчесності

Відповідно до Закону України «Про освіту» академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Основні засади дотримання академічної доброчесності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса відображено за покликанням

https://drive.google.com/drive/folders/1pbDJWc1Rgz0x-rwRTLeunp-_WuJ7i7Ny;

<https://www.donnu.edu.ua/uk/komisiya-z-pitan-akademichnoyi-dobrochesnosti-ta-korporativnoyi-etiki/>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання до практичного заняття з кожної теми регламентуються силабусом та виконуються під час аудиторного заняття, за невчасне виконання кількість балів зменшується на 25 % за кожен повний тиждень затримки.

Пропущені практичні заняття мають бути відпрацьовані під час проведення індивідуальних консультацій викладачем (згідно затвердженого графіка) у повному обсязі (не більше одного пропущеного заняття протягом однієї консультації).

Пропущені лекційні заняття мають бути відпрацьовані шляхом написання конспекту з пропущеної теми та надані на перевірку викладачеві не пізніше наступного лекційного заняття (за розкладом).

Здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком повинні здавати завдання відповідно до узгодженого графіку очно, або за допомогою

Microsoft Teams, Outlook, Moodle щотижня, під час проведення індивідуальних консультацій викладачем (згідно затвердженого графіка).

Всі пропущені завдання, які передують написанню модульної роботи повинні бути відпрацьовані до його проведення модуля. Пропущені завдання після проведення модульного контролю, повинні бути відпрацьовані до 15 тижня (згідно календарного плану).

Питання, винесені для самостійної роботи

№	Тема	Кількість годин
1	Створити інфографіку «Права та обов'язки клієнта і психолога згідно з Законом України "Про психіатричну допомогу"», що наочно ілюструє ключові положення закону для інформування пацієнтів.	9
2	Написати есе-роздум на тему «Виклики та переваги роботи психолога в соматичній клініці порівняно з психіатричною», аналізуючи специфіку запитів, стигматизацію та особливості контакту з пацієнтами.	9
3	Провести аналіз опублікованого інтерв'ю або статті, де практикуючий лікар (психіатр, невролог) ділиться досвідом співпраці з психологом. Підготувати короткий звіт про ключові фактори успішної та неуспішної міжпрофесійної взаємодії.	10
4	Підготувати порівняльну таблицю «Структура первинного клінічного інтерв'ю в різних терапевтичних підходах (напр., КПТ, психоаналіз, гуманістичний підхід)», виділивши спільні та відмінні етапи й цілі.	10
5	Підготувати довідковий матеріал (2-3 сторінки) про один стандартизований психодіагностичний інструмент (наприклад, опитувальник Бека, MMPI, тест Векслера), описавши його мету, структуру, вікові обмеження та вимоги до використання у клінічній практиці.	9
6	Здійснити пошук та аналіз 2-3 деперсоналізованих зразків психологічних висновків з відкритих джерел. Написати критичний відгук, оцінюючи їхню структуру, повноту, логічність та відповідність професійним стандартам.	9
7	Розробити проект психоедукаційної брошури для родичів пацієнтів із певним розладом (на вибір: депресія, біполярний афективний розлад, ПТСР). Брошура має містити інформацію про розлад, поради щодо підтримки та інформацію про ресурси допомоги.	10
8	Підготувати презентацію на тему «Особливості організації та функціонування «телефонів довіри» та онлайн-служб кризової допомоги в Україні», проаналізувавши їхню доступність, принципи роботи та ефективність.	9
9	Скласти власний «Індивідуальний план професійного розвитку» на найближчий рік. План має включати визначення професійних цілей, ідентифікацію зон для росту, а також конкретні кроки для досягнення цілей (наприклад, теми для поглибленого вивчення, семінари, інтервізійні групи).	9
Загалом		84

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна залікова

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролюми. Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі. Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки виконаних завдань. Усі контрольні заходи включено до 100-бальної шкали оцінювання. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. На практичних заняттях здобувачі вищої освіти за виконані належним чином завдання максимально можуть отримати 10 балів. Здобувачі вищої освіти, які при виконанні завдань використовували ІІІ максимально можуть набрати 1 бал.

Загальна кількість балів за поточну роботу від 0 до 100 балів

Види робіт, що демонструють здобуті здобувачем вищої освіти результати навчання	Критерії оцінювання
Розв'язання завдань	<i>Максимальний бал – 5 балів.</i> Ієрархія отримання балів передбачає чотири рівні: Високий (5 балів): завдання виконано вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), зроблено логічні висновки. Середній (4 бали): завдання виконано частково вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні частково застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), є висновки. Достатній (3 бали): завдання виконано із помилками, розрахунки є епізодичними, при рішенні не застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), висновки відсутні. Низький (від 0 до 2 балів): завдання виконано невірно, розрахунки є епізодичними, відсутній методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), сумнівні висновки.
Аналіз ситуацій	<i>Максимальний бал – 5 балів.</i> Ієрархія отримання балів передбачає чотири рівні:

	Високий (5 балів): ситуацію проаналізовано вірно, аналіз містить логічну послідовність дій, застосовано методичний інструментарій (моделі, закони, теорії), зроблено логічні висновки. Середній (4 бали): ситуацію проаналізовано частково вірно, аналіз містить логічну послідовність дій, при рішенні частково застосовано методичний інструментарій (моделі, закони, теорії), є висновки. Достатній (3 бали): ситуацію проаналізовано із помилками, міркування є епізодичними, при аналізі не застосовано методичний інструментарій (моделі, закони, теорії), висновки відсутні. Низький (від 0 до 2 балів): ситуацію проаналізовано невірно, міркування є епізодичними, відсутній методичний інструментарій (моделі, закони, теорії), сумнівні висновки.
Практикум	<i>Критерії оцінювання розв'язування задач/ситуацій - 5б.</i> Високий (5 балів): задача/ситуація виконана вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), зроблено логічні висновки. Середній (4 бали): задача/ситуація виконана частково вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні частково застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), є висновки. Достатній (3 бали): задача/ситуація виконана із помилками, розрахунки є епізодичними, при рішенні не застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), висновки відсутні. Низький (від 0 до 2 балів): задача/ситуація виконана невірно, розрахунки є епізодичними, відсутній методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), сумнівні висновки.
Рольові ділові ігри	<i>Максимальний бал за відмінне виконання – 5 балів:</i> - інформативна місткість, повнота виступів – 1 бали; - вільна орієнтація у матеріалі – 1 бали; - якість представлення результатів (чіткість, логічність, уміння виділити головне) – 1 бал; - активність – 1 бал; - оригінальність, креативність та інноваційність підходу – 1 бал.
Модуль	<i>Максимальна кількість балів – 20 балів</i> МКР 1 - 0,5 балів за кожну вірну відповідь (20 тестових завдань)

	x 0,5 балів = 10 балів) МКР 2 - 0,5 балів за кожну вірну відповідь (20 тестових завдань x 0,5 балів = 10 балів)			
Дебати	Критерії оцінювання дебатів			
	Критерії оцінювання	0-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Розуміння завдання	Використовуються матеріали, які не мають безпосереднього відношення до теми, представлена інформація не аналізується та не оцінюється	Використовуються матеріали, які пов'язані з темою, такі, які не мають до неї відношення	Використаний матеріал демонструє повне розуміння поставленого завдання
	Аргументація позиції	Надані аргументи не стосуються, або частково стосуються теми	Надані аргументи є переконливими, але їх кількість незначна	Надані аргументи є переконливими, наводяться у якості прикладів думки відомих експертів (міжнародників, істориків, політологів)
	Злагодженість роботи у групах	Робота в групі незлагоджена, невизначено ролі спікерів і послідовність їх виступів	Робота в групі частково спланована	Робота в групі повністю спланована, визначена послідовність виступів спікерів
	Культура мовлення, вміння триматися перед аудиторією	Спікери губляться перед аудиторією, демонструють бідність	Спікери роблять незначні помилки при виступі, незначно	Спікери впевнено тримаються перед аудиторією, не

	мовлення, порушують регламент, не можуть утримати увагу аудиторії, читають заготовлені нотатки	порушують регламент, частково утримують увагу аудиторії, іноді зачитують заготовлені нотатки	використовують заготовлені нотатки, грамотно володіють мовленням, дотримуються регламенту, утримують увагу аудиторії
Ділові якості спікера	Спікери не доброзичливі, яскраво демонструють негативні емоції та неповагу до аудиторії	Спікери іноді демонструють недоброзичливість, перебивають запитаннями, демонструють відносну стриманість	Спікери делікатно намагаються досягти позитивних результатів переговорів, демонструють повагу до опонентів, доброзичливі, емоційно стримані

Сума поточних балів переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею:

Порядок переведення результатів, отриманих за 100-бальною шкалою оцінювання, в шкалу за системою ЄКТС

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки	
А	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими, незначними недоліками	Зараховано
В	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	
С	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	

D	67-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	
E	60-66	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
FX	0-59	Незадовільно – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	не зараховано

Питання для самоконтролю.

1. Які ключові статті Закону України «Про психіатричну допомогу» безпосередньо регулюють діяльність клінічного психолога?
2. Порівняйте поняття «конфіденційність» та «лікарська таємниця». В яких конкретних ситуаціях психолог має право і зобов'язаний порушити конфіденційність?
3. Розкрийте зміст принципу «інформованої згоди» та опишіть процедуру її отримання від дорослого пацієнта та від батьків неповнолітнього.
4. Проаналізуйте потенційні етичні порушення в ситуації «подвійних стосунків» та обґрунтуйте шляхи їх уникнення.
5. Опишіть специфіку завдань та функцій клінічного психолога в соматичному стаціонарі (напр., в онкології чи кардіології).
6. Чим принципово відрізняється роль психолога в гострому відділенні психіатричної лікарні від його ролі в реабілітаційному центрі?
7. Проаналізуйте переваги та недоліки інтеграції психологічної допомоги в систему первинної ланки медичної допомоги.
8. Якою є структура та завдання психологічної служби в сучасному паліативному відділенні?
9. Розкрийте поняття «мультидисциплінарний підхід». Які переваги він надає для пацієнта та для фахівців?
10. Опишіть зони відповідальності та точки перетину в роботі клінічного психолога та лікаря-психіатра при веденні одного пацієнта.
11. Проаналізуйте потенційні конфлікти, що можуть виникати в мультидисциплінарній команді, та запропонуйте шляхи їх конструктивного вирішення.
12. Яку роль відіграє психолог у розробці та коригуванні спільного (командного) плану лікування та реабілітації пацієнта?
13. Наведіть приклади ефективної комунікації психолога із соціальним працівником та лікарем-неврологом для досягнення спільної мети.
14. Опишіть ключові етапи та завдання первинного клінічного інтерв'ю.

15. Що таке «психологічний контракт»? Які його основні компоненти та чому його укладення є важливим етапом на початку роботи?
16. Проаналізуйте відмінності у зборі анамнезу життя (anamnesis vitae) та анамнезу захворювання (anamnesis morbi).
17. Як психолог може виявити та сформулювати істинний запит клієнта, якщо початковий запит є розмитим або маніпулятивним?
18. Як формулюється та перевіряється первинна діагностична гіпотеза за результатами першого інтерв'ю?
19. Обґрунтуйте принципи формування батареї психодіагностичних методик для пацієнта з підозрою на органічне ураження головного мозку.
20. Порівняйте діагностичні можливості та обмеження проєктивних методик та стандартизованих опитувальників.
21. Які фактори (стан пацієнта, умови обстеження, запит) необхідно враховувати при плануванні тривалості та послідовності діагностичних процедур?
22. Розкрийте поняття «диференційна діагностика» на прикладі розмежування тривожного розладу та депресії.
23. Назвіть та опишіть основні структурні компоненти стандартного психологічного висновку.
24. У чому полягає різниця між описовою (результати тестів) та інтегративною частинами висновку?
25. Які вимоги до мови та стилю написання клінічної документації? Чому важливо уникати стигматизуючої лексики?
26. Проаналізуйте правила та процедури зберігання клінічної документації для забезпечення повної конфіденційності пацієнта.
27. Як адаптувати зміст та форму психологічного висновку для різних адресатів (напр., для психіатра, для суду, для педагогічної комісії)?
28. Опишіть процес переходу від діагностичного висновку до розробки плану психокорекційного втручання.
29. Що таке «мішені» психокорекції? Як вони визначаються та пріоритезуються спільно з клієнтом?
30. Порівняйте організаційні аспекти (частота, тривалість, правила) індивідуальної та групової форм психокорекційної роботи.
31. Які об'єктивні та суб'єктивні критерії використовуються для оцінки ефективності психокорекційної програми?
32. Опишіть роль психоедукації як складової комплексної психокорекційної роботи з пацієнтом та його родиною.
33. Опишіть ключові етапи та завдання надання першої психологічної допомоги (ППД).
34. Порівняйте поняття «кризове втручання» та «психотерапія». Які їхні цілі та часові рамки?
35. Яким є алгоритм дій психолога при отриманні інформації про гострий суїцидальний намір у клієнта?

36. Проаналізуйте роль психолога у команді, що реагує на масовий травматичний інцидент (напр., природна чи техногенна катастрофа).
37. Розкрийте основні функції супервізії в клінічній практиці (навчальна, підтримуюча, контролююча).
38. Чим відрізняється супервізія від інтервізії та особистої терапії психолога?
39. Обґрунтуйте необхідність безперервного професійного розвитку для клінічного психолога.
40. Назвіть щонайменше п'ять форм професійного розвитку та самовдосконалення, доступних для практикуючого фахівця.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна література

1. Закон України «Про психіатричну допомогу» (зі змінами та доповненнями). – *Основний нормативний документ, що регулює права пацієнтів та обов'язки фахівців у сфері психічного здоров'я.*
2. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». – *Визначає загальні правові, організаційні та економічні засади охорони здоров'я в Україні.*
3. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я». – *Регулює організацію реабілітаційної допомоги, зокрема роль психолога в мультидисциплінарній команді.*
4. Етичний кодекс психолога. – Національна психологічна асоціація України. – *Основний документ, що визначає етичні норми та принципи професійної діяльності психолога.*
5. Накази Міністерства охорони здоров'я України, що регламентують надання психологічної допомоги та ведення документації в закладах охорони здоров'я (систематично перевіряти актуальні накази на сайті МОЗ).
6. Оверчук В.А. Патопсихологія з основами психіатрії. Навчальний посібник (видання друге, доповнене, змінене). Вінниця: ЦОП «Документ Принт», 2021 – 456 с.
7. Чепелєва Н. В. Основи психологічного консультування: Навч. посібник. – К.: «Академвидав», 2005.

Допоміжна література

1. Перша психологічна допомога: посібник для працівників на місцях. – ВООЗ, 2020.

2. Горностай П. П. Теорія і практика психологічного консультування: системний підхід. – К., 2011. – *Детальний розгляд організаційних моделей консультативної практики.*
3. Супервізія в психотерапії: посібник. / За ред. К. Г. Юр'євої. – Х., 2017. – *Джерело інформації про моделі та організацію супервізійного процесу.*

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ): <https://moz.gov.ua/> – Офіційні документи, накази, клінічні протоколи.
2. Національна психологічна асоціація України: <https://npa-ua.org/> – Етичний кодекс, новини професійної спільноти, стандарти практики.
3. Всесвітня організація охорони здоров'я (WHO): <https://www.who.int/> – Міжнародні стандарти, посібники, звіти у сфері психічного здоров'я.
4. Репозитарій ДонНУ імені Василя Стуса: <https://r.donnu.edu.ua/> – Доступ до наукових публікацій та навчальних матеріалів викладачів університету.
5. Платформа Moodle ДонНУ імені Василя Стуса: <https://moodle.donnu.edu.ua/> – Матеріали курсу, завдання та комунікація з викладачем.

Викладач

Наталя ЛАПШОВА

В.о. завідувача кафедри

Оксана СОЛОВЕЙ-ЛАГОДА

Гарант освітньої програми

Вікторія ОВЕРЧУК

Керівник спеціальності

Вікторія ОВЕРЧУК